Ročník XII. — Číslo 5. Kvasilov dne 6. února 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Rukopisy se nevracejí.

Hlas Volyně

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Každý člověk musí chtíti, aby mohl. Železná píle a vůle jsou podmínkami nesmrtelnosti.

Sokol - Tůma.

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

A. Pelant.

O všeličems

Během minulého roku se mi často naskytla příležitost slyšeti minění mnohých našich krajanů o důležitých věcech a otázkách veřejného života naši menšiny. K tomu se přidružil úvodní článek „Volyňské zpravodajství“, umístěný v „Hl. Vol“ dne 23. ledna. O tom všem by se dalo psáti obšírně a mnoho. Jelikož mi poměry poněkud nedovolují, pokusím se jen stručně naznačiti každý jednotlivý problém, doufaje, že někdo bude tak laskav a rozepíše se obšírněji o těchto věcech.

Není pravda, jak někteří tvrdí, že Hlas Volyně neudělal pokrok za minulý rok a že, podle toho jak se křičelo, zklamal očekávání. Ovšemže nélze tvrdit, že už je u konce své dokonalosti. Tu si třeba uvědomiti to, že zázraky sami sebou se nedělají, a proto bez rozvahy a přičinění lidí nic není a nebude. Žádný jiný časopis nám nemůže nahraditi Hlas Volyně, protože to je časopis „náš“, a proto povinností jest zdokonalovati jej.

Jest zapotřebí, aby se psalo o všech aktuálních otázkách našeho života, aby se psalo přímo a bez okolků, nepřihlížeje k tomu, urazí-li se ten neb onen neuvědomělec. Časopis má býti autoritou. Zdá se, že se všem líbí, když se dopisovatel řádně podepíše, hájí své překonání a tvrzení až potud, pokud není překonán, že se mýlí.

Konečně už jest nutno, aby se ustálil náhled, že naše Matice školská, Hlas Volyně a všechny naše krajanské organisace, že to jsme my. krajané v Polsku, a že toto vše jest ve vzájemné, těsné souvislosti, doplňuje a podporuje se, vyplývá jedno z druhého a tak to tvoří celkový, nerozdílný obraz naši menšiny. Proto musí zmizeti z našeho života všeliké škodlivé škatulkování, a mnohé věcí se musí upraviti pod zorným úhlem věčnosti, anebo choč z širšího hlediska. Na podkladě výše uvedeného chci se dotknouti otázek: kdo je povinen pracovati, a co se má podporovati?

Učitelstvo a všichni jiní placení funkcionáři jsou povinni všestranně pracovati. Také ma k tomu učitel i nejlepší podmínky, jelikož žije v prostředí skutečného života krajanů.

Ale ne jen učitelé a placeni jsou povinni pracovati, pracovati jsou povinni všichni, a zvláště bohatí a hospodářsky zabezpečeni, jelikož pro ně to nečini obtiže a nemožnosti. Ale chci poukázati, že jsou ještě jiní dopisovatelé časopisu a pracovníci menšiny. O těch, nemýlím-li se, p. J. Foitík psal, že obětují svůj čas bezesné noce, peníze těžko sehnané, a píši, píší proto, že nemohou nepsati. Mnohdy mají mnoho látky ke psaní. ale nemajíce času ani peněz, vzdávají se psaní, nebo házejí nekončené na smetiště. Řekne se: obětavost. Ano, ale ve všem se musí zachovávati míra slušnosti a spravedlnosti, a obětavost musí míti také smysl. Takový písmák, který pracuje na svůj úkor pro zámožnou menšinu v zámožném státě — to se nesrovnává s pojmem spravedlnosti, poněvadž by se ten písmák musel považovat za otroka, a menšině by to mu elo býti hanba. Ostatně obětavost platí více pro bohatí. S tím souvisí otázka šíření a předplácení Hlasu Volyně. Už ten fakt, že musí choditi inkasent a takřka vyžebrávati dluh za časopis, mnoho mluví. Což si nemůže každá obec zvoliti důvěrníka, který by předplatné zaslal hromadně? Odběratel nechť dává čísti časopis jen chudým, kterým hospodářské poměry nedovolují předpláceti, ale zámožným a bohatým, kteří neodebírají žádný časopis, nechť se dává pocítiti na káždém kroku, že dělají ostudu sobě i českému jménu.

Konečně jest též záhodno zmíniti se o tom, co se má podporovat. Podporovati mravně i materiálně se má všechno, co dává bezpečnou záruku a jistotu, že nezklame očekávání. Stává se, že se udržuje a podporuje to, co se později odvděčí hanbou, nebo škodou. A v mnohých případech se podporuje to, co kdyby nebylo, nebyl by ani úbytek ani přibytek.

Má-li nastati u nás oživení vůbec, jest samozřejmé, že se musíme přičiniti: rozřešiti aktuální otázky a odstraniti příčiny stagnace Aby byl zajímavým náš časopis, jest nutno, by se více psalo z našeho života, by se psalo bez okolků a bez ostychů. Zjistil jsem, že je mnoho takových, kteří nepíší proto, že so bojí diskuse a kritiky. A diskuse je přece nejzajímavější. Ten, kdo se bojí mínění jiného a lidských řeči, ten není charakterní a celý člověk, protože přeceňuje malé a podceňuje velké věci, nepochopil smysl života, záleží mu nejvíce na tom co řeknou lidé, a tak je mnohdy otrokem i ničemného okolí.

Snahy po isolování španělské války.

Nový veliký útok na Madrid v polovině ledna byl opětně marný. Město se drží, při tom se pokračuje v evakuaci občanstva. Povstalecká armáda útočí také na město Malagu, dosud však bez úspěchu. Z průběhu bojů je viděti, že obě strany stačí na obranu, avšak ne na úspěšný útok. Vlády madridská i burgosská odpověděly na návrh o mezinárodním dozoru. Madridská vláda v zásadě návrh neodmítá. Vláda Francova pak odpověděla, že návrh v nynější formě jest pro ni nepřijatelný. Také Portugalsko odmítá mezinárodní dozor na svém území je však ochotno tento dozor prováděti samo. Mezitím Anglie se ujala energicky popudu k provedení skutečné isolace občanské války ve Španělsku a vůči zahraničnímu vměšování. Anglická vláda zakázala najímání a odchod dobrovolníků do Španělska. Zahraniční ministr Eden prohlásil 19. ledna, že žádná cizí moc neovládne Španělsko.

Vláda francouzská předložila parlamentu návrh zákona na zákaz najímání dobrovolníků do Španělska, s podmínkou, že i jiné státy tak učiní, hlavně Německo a Italie. Vládní osnova byla přijata jednomyslně. Francie touží po tom, aby Španělsko přestalo byti cílem válečných choutek druhých států. Vláda sovětská učinila podobné prohlášení jako vláda francouzská.

Hlavní spolupracovník Hitlerův, generál Göring, byl v polovině ledna ná poradách u Mussoliniho v Římě, kde byl smluven postup k ponenáhlému skončení španělského podniku. Při tom byly stanoveny zásady: žádný komunistický režim ve Španělsku, občanská válka ponechává se na rozhodnutí obou bojujících stran a nebudou

(Pokračování na stránce 3.)

Osvětová hlídka.

Problém dlouhověkosti.

Žádná věštírna ani vědecká formulka vám nemůže říci, jak dlouho budete, nebo byste měli být živi. Jediné, co věda může udělat, jes připravit řadu tabulek, které by vám ukázaly, jak vlastně dlouho lidé žijí, abyste podle nich mohli odhadnout svoje vyhlídky. Jestliže, na příklad, chcete vydržeti na světě těch biblických „třikrát dvacet a deset let“, pak vám tabulky ukáží, že na to máte naději jednoho ze tří lidí. Statistiky pojišťoven v Americe ukazují totiž, že ze sta lidí se tam dožívá jen jen jedná třetina věku 72 let. Po deseti letech žije už jen 12 lidí z původních sto. Potom však jich rychle ubývá, takže mezník 92 let přestoupí jen jedna osoba ze sta.

Pokud se týče dožití celého staletí — nuže, můžete sama sebe potěšit, že to je případ velmi vzácný. Žádná osoba ještě nepředložila nevývratný důkaz, že žila přes 110 let a některé zvláštní případy, kdy o sobě někdo tvrdí, že žil 152 let, nezasluhují vůbec žádné víry.

Řadu let se vodou záznamy o lidech, kteří zemřeli starší 95 let a zkoumáním těchto bedlivě osvědčených případů, jichž bylo na 2000, jsme si učinili přehledný obrázek o biologických, fysických a povahových vlastnostech lidí, o nichž by by o možno říci, že „prováděli methusalemství.“

Prvním a nejdůležitějším požadavkem dlouhověkosti, jest míti předky, kteří se dožili vysokého stáří. Čili jinými slovy, musíte zdědit biologické vlastnosti, vedoucí ke dlouhověkosti, zrovna jako dědíte modré oči nebo rusé vlasy. Jestliže se vaši rodiče dožili vysokého stáří, je pravděpodobno, že i vy, do jisté míry zdědíte jejich biologickou vlastnost.

Pečlivá studia ukázala, že lze přesně měřit vztah dědičnosti ke dlouhověkosti. Vezměme na příklad dvě skupiny malých hochů. Otcové všech hochů jedné skupiny zemřeli před dosažením 30 let; otcové druhé skupiny byli všichni živi přes 80 let. Průměrné trvání života dětí druhé skupiny bylo o 22 procent delší než skupiny první; čili na osobu průměrně 10; let.

Vedle dědičnosti, zdá se míti značný vliv na dlouhověkost temperament. Jste od přirozenosti klidné a vyrovnané povahy? Doufejme tak, neboť klidní a spokojení jedinci zdají se míti významnou výhodu nad lidmi podrážděnými a ustaranými.

Zkušenost dále ukazuje, že lidé, kteří se po čtyřicátém roce vyhýbají příliš velké tělesné namaze, mají daleko větší vyhlídky na dlouhý věk než pošetilci, kteří se přepínají, aby sobě i jiným dokázali, že jsou ještě v „nejlepším mládí“.

Nejběžnějším omylem o dlouhověkosti je domněnka, že pečlivá dieta a zdržování se alkoholu a tabáku, zajistí člověku dlouhou řadu let. Avšak přesné záznamy jeví velmi málo důkazů pro tuto oblíbenou hypotesu. Někteří z devadesátníků celý život byli abstinenty a vegetariány, kdežto jiní se při každé příležitosti najedli a napili co jen hrdlo a břicho stačily pojmout. Mnozí byli vášnivými kuřáky nejtěžších doutníků, zatím co jiní nevzali nikdy tabák do úst. Někteří žili v otravném městském ovzduší, zatím co jiní dýchali jen zdravý, horský vzduch, ale zdá se, že žádná z těchto věcí nepůsobila příznivě ani nepříznivě na jejich dlouhověkost. Nestřídmost a přepínání mohou ovšem zničit i statného člověka, ale celkem možno říci, že záleží méně na tom, co děláte, ale více na tom jací biologicky jste.

Jedna věc je všeobecně nápadná v záznamech o lidech, doživších se víc jak 90 let a sice, že nebyli nikdy operováni, nebo jen velmi nepatrně. Na tom není nic záhadného; ukazuje to pouze, že lidé, kteří se dožívají 90 let, nejsou lidé, náchylní k chirurgickým chorobám. Neboť velká chirurgie je oborem, který se původně věnoval odstraňování vrozených biologických vad lidí. Devadesátiletí lidé prostě nemají těchto vad.

To vede k dalšímu podivnému paradoxu. Nemalý počet lidí v naší sbírce dlouhověkých, těšilo se celý život, jak se říká „chatrnému zdraví“. Někteří prý byli „ustavičně nemocní“, nebo „slabí“ či dokonce „poloviční mrzáci“. To však není žádným překvapením, neboť bylo už dávno známo z různých případů, že chorobnost a úmrtnost nejsou biologicky jedno a totéž. Někdo je třeba stále churav a přece se dožije vysokého věku.

Co nakonec zabíjí devádesátileté a stoleté starce? Pečlivé studium ukazuie, že srdeční chor by zabíjejí 24 procent všech lidí, starších 90 let; choroby cév zaviňují asi 10 procent úmrtí; selhání dýchacího systému má na svědomí 12 až 13 procent: neschopnost ledvin vykonávati svoje důležité funkce, zabíjí asi 12 procent mužů a 9 procent žen. Z toho je vidět, že tři čtvrtiny devadesátiletých starců působí opotřebování nejdůležitějších orgánů.

Celý problém dlouhověkosti se tudíž soustředil na tento poznatek: Lidé, pocházející z předků, vyznačujících se dlouhým věkem a zdědivší tudíž zdatné, nákazám vzdorující a správně ve všech složkách fungující tělo, dožijí se pravděpodobně neobyčejného

---

Besídka.

Maxence van der Meersch:

Zachariáš.

Vesnice, červená a bílá v zeleni pod záštitou kostelní věže, tvořila kruh kolem náměstí, řadila dva pásy nestejných domků podél hlavní silnice a rozhodila jako přední hlídky tu a tam samoty, osady po třech barácích nebo na křižovatce čtyř cest hospodu pro formany.

Od března stoupalo po stěnách věže křehké lešení, tři patra plošin, podpíraných oloupanými kmeny jedlí. Z třetího poschodí čněl vysoký pokrývačský žebřík, opřený o břidlicovou a dřevěnou špičku a docela nahoře přivázaný provazem ke kříži. A na žebříku, v půli cesty k hrotu věže, pracoval tesař Achilles Zachariáš.

Jmenoval se Achilles van Artelvelde. Ale neveda nic o dávných dobách, nosil ve své nevědomosti bez pýchy těžké, slavné jméno gantského tribuna. Vesnice mu ostatně říkala Zachariáš. Bývalo to křestní jméno jeho dědečka. Zůstalo i potomstvu; jako přezdívka, známější a houževnatější než jeho civilní jméno.

Špička a celá věž byly lénem Zachariů. Dědičně bděli nad jejech trámovím. A cestou anexe si přivlastnili také úkol zvoníků a opatrování věžních hodin. Mazali je, vytahovali na kladce každý týden závaží. A oni také vystupovali odjakživa nahoru při nočních požárech a tloukli na zvony, v každé ruce po kladivu, spěšným a tragickým rytmem poplachu.

Tentokrát špička hrozila zřícením. Bylo třeba vyměnit čtyři silné podpěry, všechny laťky, dát nový břidličový kryt. Bude nutno si důkladně pospíšit, aby byli hotovi před vesnickou poutí na říjnovou růžencovou slavnost. A Zachariáš na svém žebříku pospíchal, lámaje ztrouchnivělé lati a starou břidlici a střikaje s výše na náměstí zpod svého kladiva deštěm odpadků.

Na věži se hrkavě rozlehl bubínek věžních hodin. A velký zvon odbil pátou.

„Firmene!“ vykřikl Achilles.

„Pane šéf?“ vykřikl hlas učedníka, který řezal ve věži traversu.

„Můj pytlík? Je čas na svačinu...?

„Pytlík...? A, hrome...“

„Kdepak je?!“

„Vzpomínám si... Nechal jsem ho na ponku, v dílně...“

„Zatracený kluku!“ zaklel Zachariáš. „Utíkej pro něj...“

Ale zarazil se: kluk by po cestě dováděl, ztrácel by čas.

„Nebo ne!“— řekl. —„Zůstaň tady. Půjdu sám.“

Seběhl jako myš po žebříku, došel k lešení; sestoupil po jeho třech poschodích a přešel náměstí.

„Dobrý den, Zachariáši!“ — říkaly ženy na prazích.

„Dobrý den...“

Zachariášův dům byl poslední ve vsi, na kraji polí. Byla to stará bílá a zelená chaloupka ze dřeva a z lepenic, jejíž stěny se bortily. Barvínek postavil přede dveřmi vítězný oblouk s křiklavě fialovými květy. Vpravo barák se špinavými okny: Zachariášova dílna.

stáří. Lékařská věda už mnoho učinila a ještě více učiní, aby zabránila tak zvané „předčásné úmrtnosti“. — to jest smrti před padesáti lety, zvláště vlivem nakažlivých chorob; ale lidé se budou dožívati nadprůměrně vysokého věku jen proto, že dědičnost a správný temperament jim dal tělesné ústrojí, schopné vzdorovat zhoubným silám, jež působí smrt méně odolných jedinců.

Výběr.

Snahy po ilosování Španělské války.

(Dokončení ze stránky 1.)

se činiti pokusy změniti novým zasažením té či oné strany zvenčí situaci. Zprávy o pronikání německého vlivu ve Španělském Maroku, vyvolaly polach, a byly i příčinou námořní demonstrace Francie a Anglie v blízkosti Maroka. Přes všechen neklid v mezinárodní politice možno však doufati, že evropský mír bude zachráněn, poněvadž všechny státy ho potřebují.

Přání bez slov...

Divný okamžik!
Ne dnes — ne včera — ni zítra...
Okamžik mrtvého ticha —
chvíle půlnoční...
Plamen zraku proniká srdce,
srdce, v němž hárá přání na tisíce —
či jedno jenom?
A rty pootevřené mluví
mluvou horoucí, jež svolává s nebe
požehnání boží
a která proráží až k trůnu Nejvyššího
mluvou bez slov...
Tak v onu svatou chvíli půlnoční —
ne letos — ani loni — ani napřesrok.
já přál jsem ji — a ona mně —
mluvou, jež svolává požehnání —
mluvou bez slov...

— r c a —

Dopisy.

Z Omelanštiny na Rovensku

Kroužek divadelních ochotníků při ČMŠ v Omelanštině pod řízením pp. učitele Vladimira Sochora, Josefa Dražila, Václava Hlaváčka sehral dne 10. ledna t. r. divadelní představení „Vesnický mučedník“. Kus byl sehrán obstojně a všeobecně se líbil; při přísné kritice se snad chyby najdou, ale musíme býti shovívavými a přihlížeti k tomu, že to jsou ochtníci a někteří dokonce začátečníci.

Návštěvu jsme měli velmi hojnou, co dalo značný zisk pro naši českou matiční školu.

Ještě nam neušlo z mysle jedno divadlo a již rám nadešlo druhé; p. učitel sehral z ditkami školnima na Tři krále dle st. st. dětské divadlo pod názvem „Princezna se zlatou hvězdou“

Velké nám hy a obtí e dá nacvičiti takový kus z tolika herci a to z ditkami ze čtyř-třídní školy. Obecenstvo však bylo spokojeno. Čistý příjem z onoho dětského divadla jest určen na ohrazení naší školy.

Divadelní oznamení v Hlasu Volyně stále houstrou, co aistě potěší nas všechny, že dovedeme věnovati čas pro osvětovou činnost. Divadlem se povzbuzuje mládež k veřejnému životu. Divadlo zvelebuje obec a dává pro ni značný výtěžek, proto jsme se usnesli divadlem masopust začnouti a divadlem končiti a na ten konec vybrali jsme si kus velmi pěkný pod názvem „Hoši z první legije“ národní hra z předehrou, dohrou o pěti jednáních. Den hry bude uveřejněn později.

Občan.

Z Huště — Josefína — Lipovce.

Pod protektorátem místního odboru ČMŠ sehrála tamnější mládež v neděli 30. ledna drama F. Tomka „Za srdcem“.

Musíme se podivati obětavosti herců, kteří nehledě na nepříznivé počasí docházeli ke zkouškám až do Lucka, vzdáleného asi 5 km, kde se za režie p. řed. Šebesty připravovali k vystoupení a kdež také svůj kus zahráli.

Bohužel, že pro toto počasí jen málo lidí přišlo, aby ocenilo výkon nádějných herců. Na tomto místě musim doznati, že si snad málo uvědomuje, jak mnoho opravdových hereckých talentů dříme mezi naši mládeží! A hra josefínských nas o tom důkladně přesvědčila. Jako vždy, i nyní nezklamala sl. Anička Ludvíková, předvádějíc s opravdovým procítěním svoji tragickou úlohu se svým partnerem „ad hoc“ p. Balounem z Lucka, který v poslední chvíli byl požádán, aby zastoupil náhle onemocněvšího herce. P. B. Baloun čís. 2. (z Huště) svo i úlohu zhýralého světáka předvedl přímo znamenitě!

Měli jsme rovněž příležitost spatřiti toho dne na scéně příklad „pantoflového manželství“. Slečna Zina Feiglová dokázala, že by to dovedla nejen na jevišti cepovati svého mužíčka, ale snad též i v životě (anebo jen já jsme byl tak zaujat hrou, že jsem nezpozoroval, kde končí hra a začíná život), jenom nevím, co by tomu řekl její muž, možná že totéž, co pověděla její „horší polovice“ na scéně (totiž p. V. Pařízek): „Mluvil jsem málo, ale ještě jsem mohl mleet!“

Znáte typy služebných, které přímo srostly s rodinou, které slouží, a

---

Zachariáš otevřel vrátka na cestičku, přešel zahrádku. A vešel do kuchyně.

„Dolfino...!“ řekl.

A zůstal jako přimrazen. Muž, neznámý muž, seděl v křesle. A Dolfina, Zachariášova žena, mu právě seskočila s klina a skrývala se v koutě s hlavou ve dlaních, s výkřikem zděšení...

*

Dolfina odešla před třemi dny. Vesnice triumfovala. Byla to odplata žen s velkými staromódními pletenci a se žlutou pletí, všech správně smýšlejících a správně jednajících, všech, jejichž uvadlé mládí se změnilo ve žlučovitou drsnost a jejichž kyselá cnost otravovala manžele, chlapce, „mládence“ a dokonce i pana faráře. Však to říkaly hned, že mu ta Dolfina něco provede, tomu kujonovi Zachariášovi. Jaký je to taky nápad od pětatřicetiletého usedlého vážného, statného muže, přivést si tohle, bůhví odkud, stvoření se sukněmi semhle, které si natíralo plný obličej barev a které „házelo očkem“ po kdejakém mužském. Po dva roky předpovídali tu příhodu, počítali s ní doufali v ní. Teď se mstili za štěstí, které příliš dlouho odporovalo proroctvím, a které bylo příliš naivně stavěno na odiv.

Muž nechodil ven, nepracoval. Věž byla opuštěna po celý týden. Firmin sám tam řezal traversy. Ale tesařský mistr už tam nechodil Zachariáš byl zalezlý ve své chalupě jako v brlohu; plakal tam, přemýšlel, přecházel ze zuřivosti k děinským nářkům. Chvílemi litoval, že Dolfinu nezabil, nebo že se jí nevrhl k nohám a nekřičel, aby zůstala u něho. Dům jí byl plný. — A bloudě dílnou nebo zahradou, dívaje se na květiny a na zeleninu, na svou zahradu, na svou práci, na celý běh brutálně přelomeného života, pozoroval, jak každý pohyb, který dříve dělal, byl dělán pro ni, byl jí potají věnován. I budoucnost si vzala s sebou. Nebylo snu, který by nebyl jí napojen. Cítil, než nastane daleké, nejisté přizpůsobení, že mu bude projíti pustinou prázdných dní, samoty, zoufalství, nudy, která ho děsila.

Náhlá myšlenka, že by tomu mohl uniknout, že mu smrt nabízela brutální a naprosté zapomenutí, se mu zdála útěšnou a skoro milou.

Zachariáš děd se zabil pádem s věže. Krásný konec pro tesaře, myslil si Achilles. Podobná smrt se mu kdysi zdála neobvyčejná naplněná jakousi ušlechtilosti, která ho přitahovala. A představovala si podobný konec, o němž by lidé mluvili. Liboval si v tom. Laskal se se svým plánem po několik dní. Zdálo se, jako by v něm jeho bolest zeslabovala.

Potom k němu přišel na návštěvu vesnický farář. Řekl několik soucitných, nevtíravých slov. Ale odvážil se také připomenout, že se svátek blíží a že věž nepokračuje. A příštího dne se Zachariáš vrátil na věž.

Když spatřil Firminovo dílo, napadl ho poctivý hněv dobrého dělníka. Učeň, ponechán sám sobě, neměškal a „plácal“ dřívím, mrhal prkny a hřebíky, opačně piloval a přibíjel proti srsti. Zachariáš si pomyslil, že byl on, mistr, odpovědný za tuhle bídnou

jsou považovány téměř za její členy? Že ne? A to jste se měli přijít podívat, jak to dokázala zahrát sl. Milka Ludvíková. nehledě na to, že to bylo její první vystoupení!

Na konec jsem si nechal dva nešťastné lidičky, kteří se jaksi nemohli najít, ale konečně to přece dobře dopadlo. Ona ta cestička lásky se všelijak klikatí, to dobře poznali sl. Vitochová a p. Hlaváček. Mějme naději, že se život bude utvářet trochu jinak, lépe. Ale více nemůžu říci, abych neprozradil snad nějakého tajemství. Pravím „snad", neb ničeho konkretního nevím.

Tolik asi bych si dovolil říci k provedení této hry. Přál bych si, aby má slova byla ještě jedním dokladem, že při dobré vůli a upřímné snaze se dají překonati všechny překážky, a aby těchto několik řádků bylo přijato jako hold nezištné práci pro kulturní povznešení našeho domácího umění na Volyni.

r. c-a.

Kronika.

Sandomierz — nové průmyslové středisko.

Projednávání státního rozpočtu na 1937-8 rok v sejmu a senátě již se blíží ke konci. Dne 4. a 5. února projednával sejm rozpočet ministerstvá financi. Ke konci rozpravy ujal se slova min. financi p. wicepremjer Kwiatkowski který, v hrubých rysech nastínil 4-lety investiční plán. Původně projektovaná dotace na investiční plán 1.800 mil. zlotých bude zvýšená na 2.400 mil. V roce 1937 bude již uvolněno 800 milionů. Bude započato s vybudováním nového průmyslového střediska v Sandomierzu a značná část bude použitá na průmyslové a kulturně-hospodářské potřeby zaostalých části Polska.

Doba t. zv. překvápení ukončena.

V sobotu 30. ledna u příležitosti čtvrtého výročí své vlády říšský kancléř pronesl řeč, která obsahuje další plány a směrnice činnosti německé vlády.

Politicky nejzávažnější je odstavec kancléřovy řeči, kde ohlašuje, že „doba tak zvaných překvapení je uzavřena a že jakožto rovnoprávný stát bude Německo, jsouc si vědomo svého evropského úkolu, loyálně spolupracovati na řešení problémů, které se dotýkají jeho i jiných národu". Vyslovuje-li kancléř při tom výslovně politování. že rehabilitace německé cti, podle svého přesvědčení, nemohl dosíci jinak, než oněmi překvapeními, možno v tom spatřovati důvod pro důvěru. že Německo svým vyzbrojením a obsazením Porýní opravdu pokládá pro sebe za vyřízenu tu část mírových smluv, kterou pokládalo za nepřijatelné pokoření, a že opravdu hledá cestu, jak znova by se zařadilo do mezinárodního společenství. jež nemůže se vzdáti zákona o dodržování přijatých závazků.

Plná moc říšské vládě na další čtyři roky.

Předseda říšského sněmu Goering zahájil schůzi nového říšského sněmu krátkým proslovem. Na návrh předs. frakce nac. soc. strany poslance dr. Fricka byl zvolen dosavadní předseda říšského sněmu Hermann Goering znovu aklamací na tuto funkci. Stejně byli potvrzeni ve svých funkcích dnešní náměstkové předsedovi, poslanci Kerrl, Esser a Stauss. Poté poslanec dr. Frick podal návrh, aby německý říšský sněm prodloužil plné moci říšského zákona se dne 24. března 1933, týkající se prvého čtyřletého plánu, o další čtyři roky. Poslanci schválili jednomyslně tento návrh povstáním na svých místech.

Třináct odsouzených na smrt v Moskvě.

Pjatakov, Serebrjakov, Muralov, Liwschitz, Drobnis, Boguslavski, Knjazev, Rataičchak, Norkin, Šostov, Turok. Grasche a Pušin byli odsouzeni k nejvyšší výměře trestu — smrti zastřelením. Radek. Sokolnikov a Arnold byli odsouzeni každý na 10 let do žaláře. Strojlov na 8 let žaláře.

Také v Kanadě stávka 100.000 dopravních dělníků.

Podle zpráv z Montrealu vznikl v Kanadě spor dopravních dělníků v počtu asi 100.000, protože zaměstnavatelé odmítli požadavek stávkového výboru odvolati 10 proc. snížení platů. Vyžadují úplné odstranění zkrácení mezd, pokud nebude zajištěn mír na pevnině.

SSSR. protestoval v Mexiku proti pobytu Trockého.

Sovětský velvyslanec v Mexiku dostal příkaz své vlády, aby protestoval u vlády mexické proti povolení pobytu Trockému.

Neklidná Čína.

Komunisté a jiné extrémní živly, přející Čangsueljanovi, se zmocnily Sian-fu, zavřely brány a kladou odpor vládním vojskům. Dožadují se návratu maršála Čangsueljana.

Ustavičné porady nové japonské vlády.

Nový kabinet se rozhodl požádati obě sněmovny, aby se odročily do 10. února, dále odvolati různé návrhy rozpočtových zákonů, které byly dříve předloženy sněmovně, a nahraditi je novými návrhy zákonů, které podá nový kabinet. Bylo dále rozhodnuto vypracovati program politiky nové vlády v nejbližších dnech a konečně bylo ujednáno. že se kabinet bude scházeti po nějakou dobu k poradám denně.

Oznámení.

Z Hlinska.

Sbor Dobrovolných Hasičů v Hlinsku pořádá dne 14. února 1937 roku v sále p. Ant. Červenky hasičský bal. Začátek o 19. hod. Vstupné: pan 2 Zl. druhá dáma 1 Zl. O hojnou návštěvu prosí Výbor.

Z Novokrajeva.

Sbor dobrovolných hasičů v Novokrajevě pořádá dne 14. února t. r. v sále E. žáčka hasičský ples. Vstupné: pán 1.50 Zl., dáma 0.50. Výbor.

---

prácí, a že se bude jemu připisovat hanbu za ni. Všecká jeho pýcha svědomitého řemeslníka se vzbouřila. Dobrá, řekl si, dodělám práci a potom zmizím.

A dal se do práce; uchvácen proti své vůli radostí z povolání, láskou k dobré práci a vůli udělat ji dobře. Pracoval do úpadu, v horečce, v zuřivé snaze, aby byl hotov. Ale nemohl si zabránit, aby nejasně doufal v náhodu, v katastrofu, která by ukončila příběh, která by mu ušetřila gesto sebevraždy. A pohrdaje veškerou opatrností, choval sa k nebezpečí s naprostou nedbalosti člověka, který vzývá smrt...

U paty věže bývalo někdy třicet lidí, jako prášek nízkých bytostí, které se dívaly, jak běhá po žebřících. Říkali si: „Je to přec jen pořádný tesař!" Vrhal se do nerozmyšlených úkolů. Přeskakoval se žebříku na žebřík, chodil po žlabech ve výši devadesáti stop nad zemi, se šestimetrovým prknem vyváženým na rameni... Postavil u paty velkého kříže, pod kohoutem, pokrytým měděnkou, který se otáčel na tyči po každém větru, ze dvou prken plošinku bez zábradlí, beze všeho, co by ho mohlo chránit. A tam nahoře, stoje a ničeho se nedrže, chvílemi kolísaje neočekávaným závanem větru, opravoval kování kříže a upevnil jej. Pověsil se na něj potom oběma rukama, posadil se na něj koňmo, aby poznal, jestli se už neviklá.

Když sestupoval, cítil jakési zklamání, že má zase pod nohama pevnou půdu. Cítil se téměř ponížen. Smrt ho patrně nechtěla. A tím se rozzuřoval, zdvojnásoboval svou odvážlivost. Naschvál přijal dvě či tři odvážné sázky, jako: že vyleze bez pomoci rukou až ke kříži nebo že se postaví na okapu. Jediným výsledkem bylo, že se celá vesnice zachvěla hruzou. Vycházel z toho vzteklý, že se měl považovat sa nezranitelného, za neomylného ve svých pohybech, za příliš houževnatého pro smrt. A byl pobouřen.

(Pokračování.)

Ze Zdolbunova.

Odbor České matice školské s tělocvičnou jednotou Sokol ve Zdolbunově pořáda v sobotu dne 13. února 1937. v sále K.P.W. maškarní ples

Začátek o 21. hod. Vojenská hudba 44. p.p. z R vna Bufet vlastní. Vstupné: maska a dámy 1.— Zl., pán 1.50 Zl. Nejlepší 2 masky obdrží ceny.

Výbor.

Ženská hlídka.

O neúsporném šetření.

Je mnoho hospodyň, které nechtějí uznat, že se šetření za jistých okolností stává rozhazováním. Tito fanatikové šetření jdou na příklad daleko pěšky, slyší-li, že je někde lacino něco k dostání, namáhavě nesou nákup domů a nemyslí při tom na zbytečné plýtvání síly, ztráty času, roztrhání podrážek, peněz za dopravní prostředek. Jiný případ špatného šetření je šetření na osvětlení. Šití, psaní a jiné práce konané již za soumraku kazí oči. Šetření na topivu mívá za následek nachlazení a peníze pak putují v prvním případě za brejle a v druhém za léky do lékarny. Nesprávné šetření je mýdlem při prádle. Čím méně mýdla tím se prádlo musí víc dřít, čímž se brzo roztrhá. Výdaje s nahrazováním prádla jsou pak daleko větší.

Takových případů nesprávného šetření v domácnosti by se dala vyjmenovat spousta. Uvádím schválně takové maličkosti, týkající se však denního života, abych ukázala, že umění hospodařiti není totožné se šetřením a že umět šetřit neznamená ještě dovést správně hospodařit. Celý život, a život hospodyné zvláště, sestává z maličkostí, a právě tyto maličkosti jsou často rozhodujícími.

Některé ženy jsou v hospodaření obdivuhodné. Dovedou opravdu z téměř ničeho dělat zázraky. Dovedou své rodině popřat i trochu přepychu, který život zpříjemňuje, a zatím co jiné, které mají více, nevycházejí z bezradnosti a z nedostatku..

Rozdělení, program, uvážení práce — to jsou prvky, které často chybě i jinak i dobré hospodyni, a které mají ohromný vliv na správné hospodaření.

Důležitým činitelem je správné rozdělení času. Dobře je ráno se chvilku klidně posadit a rozvážit si, co vlastně je toho dne na práci. Co přijde napřed, co potom.

Žena, která si navykla pracovat podle hodin, zastane volně, beze spěchu, bez zbytečné námahy mnohem více nežli hospodyně vyčerpávající se nepromyšlenými maličkostmi.

I při domácí práci je potřeba přemýšlet. A jak často ženy samy jsou vinny rozvráceností a nesouladem v rodině následkem nepatrných maličkostí, jako jsou slova; čas, rozdělení, plán, na místo kterých nastupuje: chaos, spěch, hon, neútulnost.

Různé zprávy.

Hromnice.

Svátek Hromnic je vlastně svátek Panny Marie. Na ten den se světí v kostele ozdobné svíce, a s rozžatými svíce mi jde potom průvod kolem kostela. Na venkově jsou tyto posvěcené svíce dobře opatrovány a v č s bouře rozvěcovány, aby do stavení neuhodilo. Proto se říká těmto svícím hromničky a svátku Hromnice, neboť začíná únorem hromová polovice roku.

Jaro již se kvapem blíží, zima je na odchodu. Neříká se nadarmo: „Na Hromnice musí skřivánek vrznout i kdyby měl zmrznout.“ Skřivánci jsou první poslové jara, i když snad někdy předčasní. Jejich vnitřní hlas volá je k návratu do domoviny, což mnohý zaplatí životem. Ale pravda je, že od Hromnic slýcháme jásavou píseň skřivánčí, která je oslavou práce našich rolníků.

Lidové pořekadlo také praví: „Na Hromnice o dvě svíce“ Všichni pozorujeme, že den se dlouží a noc krátí. Máme již více světla denního, ušetří se na svícení. Kéž by více tohoto světla bylo nejen v přírodě, ale také v hlavách a srdcích lidských, aby spokojenost a blaho se vrátily do všech rodin.

Ministerstvo pošt a ptáci.

Ministerstvo pošt a telegrafů ve Spojených státech severoamerických vydalo nařízení listonošům a posličkům aby za zimního údobí použili ranního roznášení dopisů a telegramů a sypali na ulicích ptáčkům. Americká společnost pro ochranu zvířat se zavázala, že do všech venkovských měst na území USA. bude na poštovní úřady dodavati zrní. Tak alespoň listonoši v Americe budou s nedočkavostí očekáváni netoliko lidmi, ale i veškerou ptačí drobotinou.

136.

venku. Zde jako by stín a houštiny mě tísnily, každé chvíle se mi zdá, že odkudsi se na nás dívají cizí oči a kdesi naslouchá našim řečem. Mohl by také můj otec nás zde překvapit, chodívá někdy v noci dohlížet na sprchy, protože dělníkům nedůvěřuje a znaje jakousi kyselost paní hraběnky, úzkostlivě dbá, aby neměla příčiny k výtkam. Tvé tetinky se bojím a o svého otce se lekám.“

Schoulila se v náhlém záchvatu bázně a celá se zachvěla.

„Jsi příliš bojácná,“ těšil ji srdečně. „Moje tetinka je sice podivínská, ale není zlá. Snad bude nejprve dělat obtíže, zlobit se, ale časem ochabne. A kdyby neochabla, co je mi potom? Půjdu svou cestou a nedám si ve věcech své lásky od nikoho poroučet. A co se týká tvého otce, doufám, že nebude ani tvým ani mým nepřítelem.“

„Ne, není ničí nepřítel,“ pravila vážně. „Jest to nejšlechetnější muž, jakého znám. A rád mě má, že by život pro mé blaho položil. Ale on bude míti starost o svůj chleb, protože v tu chvíli, kdy se paní hraběnka rozhněvá na tebe, rozhněvá se i naň. Co on by si počal, kdyby byl vyhnán? Je již starší, těžko by místo dostal a peněz nemá. My jsme chudí.“

Hlas jí přeskočil, jak se jí pohnutí

133.

pohledů a pocelů. A jako by její duše zase jasně prozřela a sebeovládání se jí vrátilo, vyvinula se mu potom z jeho náruče.

„Počkej, sednu si vedle tebe a budeme si povídat,“ žádala sladkým hlasem. Druhou židli přistrčila a usednuvši těsně vedle něho, zadívala se mu do tváře.

„Ještě tě ani dobře neznám, styděla jsem se na tebe podívati, vždycky jsem si myslila, jaká je to škoda, že nemohu nepozorovaně vtisknouti si do mysle každý tvůj rys. Ty jsi hezčí než já. Co se ti na mně líbilo?“

„Všechno, miláčku, jsi celá krásná, krásnější, než ses mi v prvé chvíli zdála.“ A nakloniv se zase ji líbal.

„Je to zvláštní, jak dva lidé, kteří jsou cizí, k sobě přilnou a nevidí nic jiného kolem sebe,“ povídala blouznivě. „Snívala jsem o svém štěstí a představovala jsem si toho, kdo mi bude na světě nejbližší. A jsi jím ty.“

„I já jsem si myslíval, koho budu míti asi rád a nenadál jsem se, že moje budoucí štěstí kolem mne chodí.“

„Jen abych byla tvým štěstím,“ posteskla si vroucně. „Mě ať již potká cokoliv, jen tebe, aby nic zlého nepotkalo a ty neproklínal chvíle, kdys mě poznal.“

„Bláhové dítě, mohu proklínat, co můj

Kolik denních listů je na světě.

Podle nejnovější americké statistiky vychází dnes na světě 50.000 deníků. V poměru k počtu obyvatelstva má nejvíce deníků Island, kde vychází 18 deníků na 100.000 obyvatel. Ve Švýcařích připadá 340 deníků na 4 mil. obyvatel, ve Spoj. státech 2.263 deníky na 130 mil. obyvatel, v Mexiku 82 denních listů na 18 mil. obyvatel. V Anglii vychází 1.363 deníků, v Německu 1.200, ve Francii 357, ve Španělsku 250, v Argentině 200, v Peru 150, v Chile 86, v Holandsku 85 a v Italii 81.

Zvířata a jejich mrtví.

Veliká většina zvířat se nestará o své mrtvé, spíše se ještě vyhýbá místu, kde leží živočišné mrtvoly. Tím nápadnější je zvyk jihoamerické lamy; tato zvířata se, když jim docházejí životní síly, shromažďují na stále stejných místech, která se takto stávají hotovými hřbitovy lamími. Také mravenci své mrtvé ukrývají do hrobu — do jamek v zemi, které jsou mravenčími hřbitovy.

Rychlení rostlin kouřem.

Dýcháním spotřebují lidé nesmírné spousty kyslíku, přece však není nebezpečí, že ho bude jednou málo. Rostliny totiž naopak dýchají i to, co my vydechujeme. neznámým dosud pochodem mění kysličník uhličitý ve škrob a cukr. Kdyby se to i lidem povedlo, byl by veliký kus problému výživy rozřešen. — Veďte z komínu trubku do skleníku a dokrmuje rostliny kysličníkem uhličitým. V Americe to bylo vyzkoušeno s neobyčejnými výsledky. Květiny rostly jako nikdy před tím, ač byly krmeny jen kouřem z kamen, kterým se na zimu sklenik vytápěl. Bylo vypozorováno, kdy má rostlina jen větší hlad po kysličníku uhličitém — je to také ten plyn, který děla ostrou chuť sodovky — a potom byl plyn připouštěn v pravou chvíli.

Příčiny žaludečních nemocí.

Lidé čím dál tím více ztrácejí smysl pro pořádek a klid při jídle. Chvat v kterém žijí při své práci, přenášejí do jídla. Lidé si nedopřejí času na řádné rozkousání a rozžvýkání potravy. Tím se ukládá žaludku a střevům veliká námaha. Mimo to se lidé nesoustředí na jídlo. Kdosi řekl, že oběd má být pobožnost. Lékařský to skutečně platí. Člověk má věnovat svému obědu a zažívání stejnou pozornost jako své práci. Jen proto uvádí praktický lékař, že nemáme při jídle číst nebo intensivně o něčem jiném přemýšlet než o jídle. Kdyby to bylo možné, měl by si každý člověk před jídlem odpočinout. Uklidnil by se a dostal by pravou chuť. Dráždivá jídla jedí lidé proto, že jsou nervově příliš unaveni. S únavou nervové soustavy je otupena chuť a tu je třeba daleko silnějších a energičtějších dráždidel, aby byla chuť znovu vyvolána. Ale zde je to tragické. Aby dostali chuť, jedí lidé tolik dráždivých jídel, že si jimi často zkazí žaludky. Kořením se leckdy zakrývá špatná kvalita jídla, kterou bychom normálně poznali. Je to jako s alkoholem. Stále si zvykáme na větší a větší dávky dráždidla a tím si škodíme.

Hospodářský zpravodaj.

Inž. V. Jansa:

O výživě hospodářských rostlin.

(Pokračování.)

V osevním postupu u nas jsou motylokvěté slabě zastoupeny. Však tyto rostliny obohacují půdu vzdušným dusíkem, dovedou svými kořání čerpati živiny z hlubokých vrstev, a hlavně hůmusem, což v podstatě znamená zlepšení fysikálních a chemických vlastnosti této. Živiny v pudě obsažené jsou přístupnější rostlinám, neb jsou uvolňovány bakteriemi které ve svém rozvoji jsou podporovány uhlikem, obsaženým v hůmuse. Zelené hnojení značně obohacuje půdu kyselinou dusičnou, která uvolňuje mnohé živiny, jež se ve vodě rospuštějí a pak jsou v roztoku vstřebávany kořání. Tyto vnikájí do hlub kých vrstev půdních, činí je dostupnějšími pro kořání obylovin a okopanin. Kořání motylokvětých vstřebavají a vynašejí k povrchu půdnímu různé živiny jako draslo, fosfor, hořčík, c ž je ne duležitější, obohacují půdu dusíkem který poutají ze vzduchu určité bakterie, žijicí na kořenech motylokvětých.

Zelené hnojení působi jakož i chlévská mrva po dobu 3 let a daří se po něm veškeré plodiny. Nejlépe zeleně hnojiti k ovsu, žitu a okopaninám.

Strojená hnojiva by se minula svého účelu, kdyby půda neobsahovala dostatek drobnohledých ústrojenců, čerpajících svou uhlikatou potravu z hůmusu povstalého z mrvy a neb ze-

134.

život ozářilo? Co by nás mohlo připravit o naše blaho? Snad ztráta lásky naší, ale ta se neztratí, tuším dobře, že nejsi schopna zrady.“

„Já zrady? Zabila bych se, kdybych si uvědomila, že jsem tě klamala. Ale okolnosti jsou často silnější, než ztráta lásky a teď se chvěji, co k vůli mně zkusíš. Ach, Arture, čekají nás těžké chvíle,“ dodala úzkostlivě.

„Vím a jsem připraven. Donutili mě, abych se zasnoubil s tou, které nemiluji a zrušim zasnoubení. Snad se bude strýc a teta hněvati, snad dokonce mi dědictví odeprou, ale to všechno je vedlejší. Dostačí mi, co sám mám a raději budu s tebou žíti ve stísněných poměrech, než obklopen přebytkem, zoufati nad zmařeným životem.“

„Bojím se, Arture, že nás rozvedou, jakmile se přiznáš, komu ses zaslíbil. Budou doléhati, vymyslí si steré věci, aby mě potupili a tebe unavili. Ne, nezlob se, nech mě domluviti, vždyť víš, že jde také o celou moji budoucnost a štěstí mé. Prosím tě, buď moudrý, nerozčiluj se, počínej si opatrně. Přijmi mé ujištění, že ti věřím, že nebudu tě vinit z úskoků, jež bys snad musil předstírat, abys našel cestu pro naše obapolné štěstí. Teď cítím, že mě nezradíš, že bys toho ani nedovedl, a proto budu klidná, i když mi řekneš, že musíme čekati a že se musíme na

135.

čas rozloučiti. Rozumíš mi, co jsem chtěla říci?“

„Teprve teď jsem ti porozuměl, již jsem se chtěl hněvati, že mi chceš k něčemu nedovolenému přemluviti. Ne, můj malý mudrci, nemusíš se lekati, že bych byl horkokrevný a nepředložený mladík, který neví, co podniká. Zítra promluvím se strýcem. Ačkoliv není z naší krve, má mě radši než teta a střízlivěji se na svět dívá. Po tom, co řekne, bude mi jasno, co mám podniknout a povím ti vše, abys i ty mi mohla poradit a pomohla mi nésti trampoty, které nás snad potkají. Zítra večer se zase zde setkáme, přiď jistě a přijď brzy.“

„Přijdu. Jak by bylo možno nepřijíti?“ potřásla svou sličnou hlavičkou a zamyšleně se zadívala před sebe, mezitím co její ruka hladila jeho vlasy. „Snad by bylo dobře, kdybychom se sešli někde jinde, obávám se, aby nás zde někdo nepřekvapil a předčasně neprozradil.“

„Zbytečně si činíš obavy,“ chlácholil ji s úsměvem. „Sem nikdo nepřijde a neznám lepšího místa pro nás nad tento poetický kout, který byl tak dlouho opuštěn, až se nám stal hnízdem, ve kterém se můžeme k sobě přituliti.“

„Učiním, jak si přeješ, ačkoliv bych byla ráda, abychom si vyhlédli nějaké místo

leného hnojiva. Bakterie přivádějí minerální hnojiva do takového stavu, v jakém živiny v nich obsažené jsou přijímány kořání rostliny. Z toho vyniká, že mrvu a zelené hnojivo nemůžeme celkem zastoupiti strojenými hnojivami, jelikož působení těchto je odvislé od přítomnosti mikrobů v půdě, které dodáváme hnojivami přirozenými.

Bylo zde již řečeno, že následkem odprodeje obilí a jiných plodin nemůže statek vrátiti pudě, co bylo sklizní odňato. Chlévska mrva nikdy neobsahuje ono množství popelovin, které se nachazelo v sklizených obilovinách a pícninách. Nemá-li hospodář ochuzovati své pozemky musí jím vynahraditi tyto ztráty hnojivem umělým.

Dnes v obchodě se vyskytuje řada umělých hnojiv. Tyto jsou jednoduchá, sestávající z 1 látky neb složená — z 2 a více živin. Tak mame již v prodeji sloučeniny, obsahující dusík, fosfor a vápno (supertomasina azotniakovaná) V kainitu se vyskytuje chlor, hořčík a jiné látky. Do obchodu přicházejí stále nové hnojiva v různých kombinacích. Zvláště dusikatých máme velký výběr.

Při volbě tohoto neb onoho druhu hnojiv nutno počítati se zásobou živin v půdě, reakcí této, dále kdy se použije hnojiva z jara či na podzim a ku které plodině, na jaké půdě, zda písčité či hlinité. Nutno si pak propočítati, ve kterém hnojivu jsou požadované živiny lacinější a hnojivý účinek pro určitou plodinu nejpříznivější.

Není snadno počati hnojivé n rmy pro pěstované u nás plodiny a pícniny. Doporučované v návodech dávky mají pouze informační ráz. Voditkem zde může býti tabulka výnosů a odňatých živin. Je-li půda vyčerpána, tu dle množství látek které plodina bude potřebovati a dle množství živin v strojených hnojivech obsažených určíme, mnoho-li tohoto neb onoho hnojiva si máme opatřiti. Ovšem že to bude jen hrubý propočet, poněvádž rostliny vždy nalézají v půdě různé živiny ve vázaném stavu. Častokrát následkem suchého vegetačního období hnojiva jen z části se využijí. Na soudružných hůmusních půdách hnojime méně než na jalových pískách. Nutno při tom pamatovati, že strojené hnojivo jen tehdy účinně působí, nepostrádá-li půda drobnohledých ustrojenců a to znamená, že musíme aspoň jednou za 4—5 let přihnojovati hnojivami přirozenými.

O dávkách umělých hnojiv a jejich působení nejlépe se přesvědčíme hnojařskými pokusy.

Rozeznávají se umělá hnojiva dusikatá, fosforečná, draselnatá a vápenatá.

Strojená hnojiv dusikatá podprorují růst obilí, které ma pak pěkně zelenou barvu a velké zrno. Rovněž okopaniny vyžadují mnoho dusikatého hnojiva.

(Pokračování.)

CENY OBILÍ.

Záznam 3.II. soukromého obchodu— zač kupuje.

Žito	zl. 22 00	za 100 kg	
Pšenice	„ 24.50	„	
Ječmen	„ 21.00	„	
Oves	„ 18.00	„	
Hrečka	„ .—	„	
Proso	„ .—	„	
Řepák	„ 45.50	„	
Hrách	„ 20.—	„	
Fasole	„ 30.00	„	
Mák	„ 88.00	„	
Jetel	„100.00	„	

Z Chmelného trhu.

CHMEL.

Žatec, dne 1. února 1937.

V uplynulém týdnu trval zájem o žatecké chmele a celkový obrat činil téměř 1.000 centů. Hledány byly hlavně střední chmele, dobré střední druhy a pak koupena výběrová partie chmele s počátku sezony, jež docílila ceny 1.200 Kč. Kupovalo se hlavně pro cizinu. Při nezměněném smýšlení se ceny drží v rámci

od Kč 700. — do 1.200. — za 50 kg.

Veřejná známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala dodnes 65.057 žoků v čisté váze 149.630 c. c. žateckého chmele loňské sklizně.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně" spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. $^1/_{12}$ zadních stránek 6 zl. za jednu. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.